

sidste Forbindelsesbane mener jeg maa til, for at Jernbanenettet paa Bornholm skal kunne tilfredsstille den Aar for Aar stigende Turiststrøm, idet den danner en nem Forbindelse netop mellem de Punkter, som ere stærkest besøgte af Turister. Den maa til, for at de bornholmske Jernbaner skulle kunne tage den fulde Indtægt af den Turiststrøm, som vi regne en hel Del med, naar vi beregne vore Jernbaners Rentabilitet. Men da denne Forbindelsesbane gaar gennem et meget bakket Terrain, og det som bekendt ikke er Sandmarkér alt sammen der, vil den blive forholdsvis dyr at anlægge, og da der heller ikke for Tiden findes sikret — de findes nok, men de ere ikke sikrede — de tilstrækkelige Pengemidler til Banens Anlæg, har jeg set med nogenlunde Sindsro paa, at denne Bane gik ud af Forslaget. Noget lignende kan jeg for Resten udtale med Hensyn til Mæby—Hasle-Banen, særlig fordi jeg tror, at den ikke vil tilfredsstille Hasleboerne. Det, de ønskede, var nemlig, at selve Hovedlinien fra Rønne over Rø til Allinge skulde føres over Hasle, og at de selv skulde komme til at ligge ved Hovedlinien, i Stedet for at de nu skulde have en Sidebane. Da de ikke have kunnet naa dette, tror jeg ikke, at de ville se med saa forfærdelig megen Sorg paa, at Spørgsmaalet udskydes, til den næste Serie Jernbane-forslag kommer en Gang i Fremtiden. — Men saa er der Sidebanen fra Østermaria til Svaneke. Der stiller Forholdet sig noget anderledes, idet Svaneke ser saaledes paa denne Linie, at Byens Betingelse for at eksistere staar og falder med dens Anlæg eller Ikke-Anlæg. Jeg maa for mit Vedkommende sige, at jeg tror, at Svaneke der ser noget for mørkt, idet det er min Overbevisning, at der ved Udarbejdelsen af de nuværende Jernbaneplaner og ved Fastsættelsen af Hovedlinierne er gjort hæderlige Bestræbelser for at gaa udenom saavel Hasles som Svaneke's naturlige Op-land. Rigtignok tør jeg ikke paastaa, at det helt er lykkedes — det er i det hele taget ret umuligt ved Jernbaneanlæg paa Steder, hvor Byerne ligge saa nær ved hinanden som paa Bornholm —, og særlig vil jeg da mene, at for Svaneke's Havn vil det, at Banen ikke anlægges, kanske betyde en ret betydelig Indtægtsnedgang.

Denne Havn har nemlig tidligere haft Indtægten af Varetransporten til Østermaria Brugsforening, en Transport, man i Fremtiden kan vente vil gaa udenom Svaneke, komme gennem andre Havne og føres med Jernbane til Østermaria. Jeg tror som sagt, at Svaneke ser for mørkt paa den Sag, men da de nu en Gang se saaledes paa Sagen og jeg maa give dem nogen Ret, og da de endvidere ere villige til at bringe de ret betydelige Ofre, som skulle til for at sikre Banens Anlæg og Drift — det synes de i alt Fald at være —, forekommer det mig ubilligt, at man afskærer Svaneke Lejligheden til at faa denne Bane samtidig med, at de andre Baner anlægges. Ganske vist kan man sige, at Svaneke behøver maaske ikke at vente ret meget længere paa at faa sin Bane, end der alligevel vilde medgaa til Hovedliniens Bygning, idet ogsaa de kunne komme med i næste Omgang, men der kan dog nok gaa nogle Aar, og det er jo ikke ligegyldigt for en saadan Købstad, om den Varetrafik, der hidtil er gaaet over Byen, i nogle Aar faar Lejlighed til at søge sig andre Veje og da maaske ikke vender tilbage. Jeg vil derfor meget henstille til den højtærede Trafikminister og det eventuelle Udvalg at tage under Overvejelse, om der ikke var en Mulighed for at optage Sidebanen Østermaria—Svaneke paa Forslaget, saaledes at den kunde komme til Udførelse samtidig med de Anlæg, som findes paa Forslaget. Jeg maa for øvrigt udtale min Taknemmelighed for de Forslag, vi have faaet. Jeg kan ikke sige, at Bornholm er forurettet med Hensyn til Jernbaner, naar man ser hele Øen i Forhold til det øvrige Land, men Svaneke vil, forekommer det mig, kunne lide nogen Uret, og jeg vil derfor meget anbefale saavel den højtærede Minister som Udvalget at tage under Overvejelse, om det ikke skulde kunne lade sig gøre at tage denne Bane med.

Broberg: Det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (Lunn) kom under sine Bestræbelser for at gøre Tinget opmærksom paa nogle Smaafejl i det foreliggende Forslag, til at fremsætte en Urigtighed, idet han udtalte, at der savnes Bestemmelser om Betalingen til de Kommissionsmedlemmer og sagkyndige, der kunne tilkaldes ved